

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 10.— mesečno,
četrtletno K 30.—
Če pride naročnik sam v upravnishvo po list: Me-
sečno K 9'50. — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik popoldne.

Posamezna številka stane 60 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Jurčičeva ulica
št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Leto III.

Maribor, torek 3. avgusta 1920.

Št. 170.

Zločin nad našo slovensko Koroško.

Vesnič ponovno poverjen s sestavo nove vlade. — Rusko-poljska vojna: Popolen poljski poraz.

Dovolj!

V svoji hlapčevski pohlevnosti in poslušnosti prenaša naša vlada mirno vdarec za vdarcem, ki ga ji zadajejo »zavezniki« in »prijatelji«, združeni pod firmo antante. Po porazu centralnih držav leta 1918 se je trdilo da je tudi našo državo smatrati za zmagovalko in ne za premaganko, toda način postopanja, katerega se je posluževala ta antanta tekom mirovnih pogajanj napram nam, kaže več nego jasno, da je bila to, kakor toliko drugih stvari, ki smo jih čuli od te strani, samo ostudna laž, katere namen je bil pridobiti si našo naklonjenost. Kajti v praksi se je vedno postopalo in se še vedno postopa z nami slabše nego s premaganci.

Pred forumom antante najdejo več umevanja in zaščite vsi oni, ki so se proglasili za premagance, kakor pa mi. Želje Avstrije, Madžarske, Bolgarske, Turčije in Nemčije se prej upoštevajo nego naše. Istotako pa so te države in njihove vlade priznale že vse antantne države, dočim naše države in vlade ena izmed antantnih držav, teh naših »zaveznikov« in »prijateljev« niti priznala ni ter je sploh noče priznati. O drugih nam sovražnih

in nasprotnih činih vlad, kakor tudi posameznih misij antante smo pisali že v večrajšnjem uvodniku obširnejše, zato se hočemo omejiti danes samo na najnovejše nasilje.

Komaj teden dni je poteklo, kar smo javno protestirali proti brezvestnim in zahrbitnim nakanam — odpraviti demarkacijsko črto med obema glasovalnima conama na Koroškem. Takrat smo bili še vsi trdno prepričani, da si bo ona antanta po našem protestu premislila, zadati nam nov tako nesramen udarec. Še bolj pa smo bili prepričani, da bo naša vlada znala čuvati naše interese ter da bo na podlagi naše v pogodbi v St. Germainu podpisane pravice znala to preprečiti. Toda naše nade so bile sedaj prevarane. Našega protesta ni čula antanta — in kar je še bolj žalostno — ni ga čula niti naša vlada v Beogradu. Gospodje, ki drve čez drn in strn za antanto in ki hlapčevskoponižno nastavljajo hrbet njenim udarcem se hočejo, kakor nam poročajo zadnje vesti, udati tudi temu najnovejšemu udarcu.

Iz delovanja antante je po najnovejših dejanjih jasno razviden njen namen, ki ga hoče preko nje spraviti do veljave Italija. Ker se zadajajo skoro vsi udarci proti naši

državi le na eno samo mesto, na ozemlje, kjer prebivamo mi, Slovenci, je jasno, da njihov namen ni le okraati nas za nekaj km² zemlje, ampak da je njihov namen mnogo dalekosežnejši: Razbiti hočejo naše edinstvo! Zasejati hočejo v slovenski del našega naroda odpor proti beograjski vladi. In beograjska vlada podpira očitno ta sovražni namen s tem, da se ne ozira na naše, ampak na njihove želje. Ali se vrši vse to vedoma in namenoma, ali nevedoma in ne namenoma, tega danes še ne moremo reči. Vsekakor pa tudi prvo ni povsem izključeno, ker pomisliti moramo, da sede na vladi oni gospodje, ki jim Jugoslavija v sedanji obliki ni po volji, gg. srbski radikalci. V kakšni zvezi stoje z njimi naši klerikalci še ne moremo jasno povedati, slutimo pa vendarle precej.

Ta igra je skrajno nevarna — in biti ji mora konec takoj. Dovolj je igranja z našo edinostjo, dovolj igranja z obstojem naše mlade države. Inicijatorjem teh rovarenj, pa naj bodo zunaj ali pa znotraj naših meja, se mora odločno in neupogljivo zaklicati: niti korak dalje!

Vprašanje demarkacijske črte in varstva

Mahničeva obnovitev v Kristu.

Škofu dr. Antonu Mahniču moramo biti hvaležni vsi, ki smo ta čas orlovskega dirndaja trdili, da ves ta — podčrtamo — dirndaj nima nič opraviti z jugoslovenstvom, marveč, da je izrecno le prva poskusna mobilizacija črne internacionale in da kot taka nosi v sebi in na sebi edino le značaj ne katoličanstva, ne vere, ampak mednarodnega klerikalizma. Mahnič je namreč po sobotnem »Slovencu« poslal — on sam pravi — »katoliškemu« in ne jugoslovenskemu dijaštvu, zbranemu v Mariboru obširno pismo, iz katerega posnamemo za zapečljano slovensko klerikalno mladino za nas druge važne odstavke: »Temelj našega gibanja je katoliška vera z vsemi onimi kulturnimi močmi, ki jih ima v sebi«. Tudi Vaše dijaško gibanje temelji na katoličanstvu... Vsakakor mora ostati nedotaknjen katoliški značaj vašega katoliškega dijaškega gibanja in vseh njegovih edinic... Eno pa posebno želim: da bo v vas vedno živ in svež duh verskega življenja... Pristopajte predragi moji, posebno često k mizi Gospodovi...«

Mahnič nadalje sicer »z veseljem opazuje«, da se delo v katol. dijaških organizacijah in akademskih društvih »razvija po potrebah časa«

ter odobrava da se katoliška mladina posvečuje tudi »plemeniti zabavi; petju, glasbi, pa tudi sportu in gimnastiki«, kajti »dobro je, da nudijo vaša društva katoliškemu dijaku vse.« »Za sedaj« Mahnič »posebno priporoča« da se proučuje in širi ideja orlovstva. Toda stari Jezuit sluti, da vleče našo mladino v armado črne internacionale edino le zabava in da si ravno z zabavo na katoliški podlagi kujejo nevarno orožje sami proti sebi. Mahnič namreč svari: »Za eno vas pa posebno prosim: Ne pozabite, da so vse te stvari samo sredstvo za dosego našega glavnega namena: obnoviti vse v Kristu.« In da na primer orlovstvo nima nikakšnega res samo zase idejnega, narodnega in telovadnega značaja, to Mahnič izrecno naglašja ko pravi: »Vaše katoliško dijaško gibanje ne sme biti nikakor literarno, glasbeno ali športno udruženje...« Ste slišali vi »jugoslovenski Orli«, kaj zahteva od Vas tisti Mahnič, ki je pred leti v »Katol. Obzorniku« proklinjal vsako narodnost kot poganstvo? Mahnič — sam nam je torej javno potrdil, kar mi ves čas trdimo: »Orli«, vi niste ne telovadna, še manj pa narodna organizacija, marveč zgolj za ta čas slučajno pripravno sredstvo, orodje slepe orodje v roki brezdomovinske, protijugoslo-

venske — in kakor vam bomo še ob priliki dokazali, tudi brezverske črne internacionale, katere edino pravi namen je, vzpostaviti posvetno nadoblast našemu največjemu sovražniku Italijanu — papežu!

Da, Orli, in ti katoliško dijaštvo in vi vsi, ki ste udruženi v tem modernem katoliškem gibanju, vi vsi ste samo sredstvo, samo slepo orodje v rokah tistih, ki stremijo za tem ciljem, in ki so skozi skoro 2000 letno dobo uvideli, da s samo vero, katero so pokopali, ne pridejo do cilja in so se za to »duhu časa primerno« zatekli v zadnjem brezupu k zabavi in športu, torej k sredstvom, ki sama na sebi zanikujeta vero. Kajti vi, katoliški ljudje božji, pokažite nam le eno mesto v sv. pismu ali v Jezusovih naukih, kjer stoji zapisano, da sta zabava in šport primerno sredstvo za izveličanje... in to mora biti vendar vaš konečni cilj preko vseh drugih katoliških ciljev. Da niste otroci tega sveta, da ne sme biti vaš cilj ne zabava, ne telovadba, ne kultura in tudi ne narodnost, na to Vas opozarja Mahnič sam, ko pravi: »Da ste od tega sveta, bi Vas svet hvalil; a ako ste od Boga, vas mora svet sovražiti in preganjati«. — No vidite! Čemu potem kot opice kradete kroj od otrok tega sveta, (čemu jih je isti Bog ustvaril, to uganko naj vam Mahnič reši),

naše Koroške bomo sami rešili, brez Beograda in preko Beograda. Mi se ne umaknemo, branili bomo našo posest. In kakor čujemo se je že javil slovenski D'Annunzio, ki bo prevzel obrambo v svoje roke. Za njim pa bo stal ves naš narod kakor en mož in ne bo odnehal prej, nego bo dobljena zmaga.

Prvi korak za pravilno rešitev stanovanjskega vprašanja.

Minister za socialno politiko gospod dr. Kukovec je pokazal posebno agilnost v reševanju stanovanjskega vprašanja; podvzel je uspešne mere, ba se omogoči kar najhitrejša produkcija novih stanovanj vseh vrst. Minister za socialno politiko ni mišljenja, da se je v tej zadevi potreba postaviti na stališče izključne ureditve razmerja med stanovanjskimi najemniki in lastniki hiš. In vsi koraki v tej smeri, pa naj bi bili momentano še tako nujni pri reševanju težke stanovanjske krize, ne pomenjajo niti edine niti najboljše rešitve zadevnega vprašanja, kar je že povedano v motivaciji stanovanjske uredbe z dne 29. maja. Ves čas vojne je na eni strani zidanje hiš popolnoma prenehalo, na drugi strani pa je spremljal to dejstvo drugi specifično vojni pojav, da je namreč prebivalstvo vseh mest zelo hitro naraščalo. Kot naravna posledica tega stanja pojavlja se stanovanjska kriza, ki je danes največja v Beogradu radi sistematičnega razrušenja tega mesta za časa vojne. Vsled tega je potrebno pri rešitvi stanovanjske krize pred vsem odstraniti vzroke, vsled katerih je nastala.

Ozrajač se na vse to ter vpoštevajoč vse težkoče, katere ovirajo produkcijo stanovanj posebno pri dandanašnjem pomanjkanju kredita in materiala, je minister za socialno politiko napravil vse mogoče olajšave za zgradbo novih stanovanj, da bi se kriza čimprej odstranila, ter da bi bila državna intervencija v vprašanih ureditve razmerja med najemniki in lastniki popolnoma brezpredmetna.

Uredba z dne 29. maja in uredba o pospeševanju produkcije novih stanovanj z dne 23. julija imajo isto tendenco: čim večjo pomožitev zdravili in udobnih stanovanj. Poleg beneficija v pogledu osvoboditve od davka

imajo nove zgradbe tudi privilegij, da ne morejo biti niti predmet rekvizicije, niti se ne more pri njih določiti vnaprej najemnine. Lastniki takih zgradb imajo neomejeno pravico svobodnega razpolaganja v vsakem oziru in nihče jim ne more kratiti te pravice.

Na ta način predstavljajo nove hiše gospodarska dobra, katera dajejo vse pogoje rentabilnosti ter je upanje opravičeno, da se bo kapital bolj plasiral v smeri graditve novih stavb. Bilo je povsem nemogoče, naravnost absurdno, pričakovati močnejšega poleta v produkciji novih stanovanj, ako bi lastniki novih stanovanj ne imeli svobodnega razpolaganja.

Minister za socialno politiko je pravilno razumel cel ta problem in mu radi tega prebivalstvo mnogo dolguje. Upajmo, da bo v svojih nadaljnjih akcijah na polju reševanja perečega stanovanjskega vprašanja našel razumevanje in podporo merodajnih faktorjev, ter da se bo na ta način odstranilo resno nevarnost stanovanjske krize.

Dnevne vesti.

Vladni komisar ponižuje regenta. Te dni smo imeli vsi priliko se na lastne oči prepričati, kako je dr. Leskovar kot vladni komisar pred vsem svetom ocenil osebo regenta za manj vredno kakor orlovsko komedijo. Klerikalci sami so se javno bahali, da je bil okras magistrata, slavaloka in sploh ves okras, ki ga je vladni komisar — ne vemo na čigav račun — preskrbel za Orlovski tabor, očitno lepši nego oni za regentov obisk. Napačna pa je sodba onih, ki vidijo v tem razločku ponižanje osebe regenta pred Orlovskim dirindajem. Ne, človek, ki je izšel iz šole narodnega izdajice dr. Šušteršiča, človek, ki proti svojemu kolegi zagovarja od cerkvene oblasti suspendiranega in od posvetne oblasti kot izdajico iz Koroškega izgnanega župnika, tak človek pride k večjemu lahko po milosti dra. Brejca na mesto regenta v Maribor, toda prevzvišene osebe kraljeviča pravih Jugoslovenov ne more ponižati. Da je dr. Leskovar za Orlovsko komedijo preskrbel dostojnejšo oblepšavo mestnih ulic in magistrata, kakor pa za regentov obisk, s tem je le vsemu svetu izdal svoje pravo notranje prepričanje, namreč, da mu je tudi kot vladnemu komisarju več za klerikalni pomp kakor pa za dostojnejši sprejem vladarja Jugoslavije. Najkrajše povedano: Dr. Leskovar ni več samo koncipient, ampak tudi v politiki kolega svojega bivšega šefa dr. Šušteršiča.

Razkrinkana črna internacionala. Za danes konstatujemo samo suho dejstvo, da so klerikalci zdaj tudi črno na belo sami priznali, kar smo ves ta čas trdili, namreč, da tabor čukov ni imel nobenega drugega namena, kakor samo ustvariti prvo organizacijo črne internacionala. V ostalem za danes opozarjamo na naš podlistek.

Orel Žebot in Baumanovi tisočaki. Celjska »Nova Doba« je objavila neko poročilo o denarnem razmerju orla Žebota z gospodom B. Žebot, mučenik kakor vedno, je pisal »Novi Dobi« užaljeno pismo, kjer ponuja 30.000 kron onemu, ki mu dokaže, da je kdaj sprejel od g. B. 30.000 K, da jih naloži itd. Da ne bo krivice, radi priznamo, da je imel g. Žebot prav. On res ni prejel denarja, da ga naloži, ampak samo hranilno knjižico, da denar dvigne. Tudi ni šlo za 30.000 K, ampak za 32.000 K. Vse drugo, kar je pisala »Nova Doba«, je sicer precej res, tudi je res, da je moral v zadevo poseči odvetnik. Toda Žebot ima v svojem pismu prav in ne bo mu treba plačati obljubljenih 30.000 K, kakor bi bil moral prvih 32.000 K. Če g. Žebot želi, mu postrežemo lahko še s podrobnostmi, n. pr. o oni pobotnici za

6000 K in raznimi drugimi lepimi stvarmi. Na obljubljeno nagrado niti ne reflektiramo, radi mu storimo uslugo popolnoma brezplačno.

Kaplani v Orlovih krojih. Ugotovilo se je, da je bilo med Orli v krojih tudi več kaplanov, katerim iz srca privoščimo vse vžitke takega prelevljenja.

Več Orlovih peres se je našlo vsako jutro te blagoslovljene dni v mestnem parku. (Najbrže so se tam vršile »proste vaje«.)

Dva jezdeca smo našli še kot dodatek k naši statistiki o nedeljski internacionalni kato-toliški maskeradi. Torej ne 80, jezdecov je bilo 82; ta dva sta se namreč zadej zgubila in kakor rečeno, našla.

Verižniški urad, gostilne in kavarne. Od več strani smo te dni prejeli pritožbe glede cen po gostilnah in kavarnah in vprašanja zakaj se verižniški urad doslej ni prav nič brigal ravno tukaj, ko bi bilo bolj potrebno, kakor da se celo poslovanje osredotoči samo na živilski trg in trgovce s sladkorjem. Različne cene po raznih gostilnah za eno in isto jed in dejstvo da so se cene v isti gostilni (n. pr. Narodni dom) od zime ko je bil nakup najdražji, za 50 odstotkov zvišale, je najboljši dokaz, da tu nekaj ni v redu. Sedaj ko je vendar doba sočujva in zelenjave in je padla cena moki in jajcam si drzne n. pr. hotel Meran računati porcijo krompirja po 5 K in močnato jed, ki je drugod po 5 K kar po 10 K. V Narodnem domu so celo zmanjšali porcije močnih jedi, a cena je ostala ista, 6 K. V kavarnah je ostalo še pri najvišjih cenah, kakor so bile pred pol leta, še danes, ko je mleka dovolj in je kava polovico cenejša kot je bila še spomladi, se od gostov zahteva za belo kavo ista cena kakor v času ko res ni bilo mleka in je bila zrnata kava res še jako draga. In potem, ali je to, kar se danes gostom ponuja, res le še senca one slovite bele kave, ki smo jo imeli še v prvem času vojne? Ne, to kar se danes prodaja po kavarnah pod firmo »beles«, je k večjemu nekdanji »kapucin«, bela kava to ni in se tudi servira v skodelicah za »kapucin«, redko kje in kdaj v za belo kavo predbisanih čašah ali skodelicah. Sploh je skrajni čas, da se naše obrtno nadzorovalne oblasti pobrigajo, da se napravi red po gostilnah in kavarnah tako glede cen in kvalitete blaga. — Pripomniti je treba, da so kavarne v Zagrebu in tudi v Ljubljani ravno te dni cene znižale.

Nemškutarenje jugoslovenskih častnikov vzbuja v Mariboru vedno večje in opasnejše ogorčenje. V ponedeljek večer sta šla preko državnega mostu dva častnika ter sama med seboj govorila nemški. Mi smatramo to najmanj kot javno izzivanje.

»Die gelbe Gefahr«. (Letztes Ereignis vor dem Ende der Welt.) To je naslov brošure, ki jo je poslal rimo-katoliški kristan L. A. N. Oršowy, na podlagi sv. pisma iz Leipziga v Maribor kot posebno okrožnico za vsekatoliški-jugoslovenski Orlovski tabor. S to okrožnico se bomo še podrobneje pečali. Za danes le toliko v pojasnilo: »Takovzvana rumena nevarnost — tako piše ta nemški prorok — je šiba božja Jezusa Krista proti vsem njegovim sovražnikom in obstoji iz 200 milijonov nepremagljivih kitajskih vojakov. Kajti samo Antikristi so krivi na vesplošnem uničenju in izzivajo to strašno kazen. To je navedeni zadnji dogodek pred maščevanjem troedinega Boga na celemu človeštvu vsled ognjenega prevrata sveta.«

Verižniški urad v Mariboru. Od trgovskega gremija smo dobili sledeče poročilo: Splošno se opaža, da postopajo organi verižniškega urada na sledeči način: V trgovino prideta dva organa vprašat za sladkor, pregledata nakupno in prodajalno ceno in odideta. Koj nato prideta dva druga organa, vprašata zakaj ni sladkorja v izlozbi in ne vlsi zunaj izvesek s cenami ter prepovesta nadaljno prodajo. Pripetilo se je tudi, da pošljajo organi tega urada druge privatne

čemu se prekucujete preko bradelj, krogov itd. da vam svet ploska kot otrokom tega sveta? Ker ste od »Boga« in »vas mora svet sovražiti in preganjati«, čemu se repenčite, ko vas ne sovražimo in ne preganjamo, marveč samo pomilujemo, vam samo kažemo, da pot šumnih zabav in dirndajev kakor je to v Mariboru, ni prava pot, da se »obnovite v Kristu« in da se izveličate ter da Vas opozorimo, da po poti katero ste hodili te dni od Maribora, ne hodijo niti tisti, ki jih obrekujete za »bezverce«, ker jih je takih potov iz javne morale — sram.

Dovolite, da Vas končno še opozorimo na kar je Vaš škof pozabil, namreč na prelepi Kristov nauk: »Vi pa kadar molite, ne bodite kakor hinavci, kajti oni radi po shodnicah in po uličnih oglih stoječ molijo, da se kažejo ljudem. Resnično Vam pravim: Prejeli so plačilo svoje. Ti pa kadar moliš pojdi v izbo svojo in zapri dur svoje ter moli k Očetu svojemu ki je na skrivnem in Oče tvoj, ki vidi na skrivnem, ti povrne. Kadar pa molite, ne govorite mnogo kakor pogani, kajti oni mislijo da bodo uslišani radi obilnih besed svojih.«

Tako vidite, se brez šumnih maskeradskih orlovskih taborov obnovite v Kristu. To pa kar vi počenjate, je pogansko, je brezversko namreč po veri, ki jo vi nam oznanjate!

osebe v trgovino kupovati gotovo blago. Gredo tudi dve osebi kupovat kuretino na trg. Prva vpraša kaj stane, kmetica pove ceno, takoj druga oseba ponudi več. Kmetica kot dobra gospodinja da seveda kure tistemu, ki več ponudi. Sedaj pa čujte, naenkrat ji oba zaplenita kure zaradi navijanja cen. To postopahje vendar ni v prid državi! Kmetica se huduje in kriči, da ne prinese ničesar več na trg. — Neki trgovec je imel v skladišču 10 kg (beri deset kilogramov) sladkorja za domačo porabo in sicer sedaj v času, ko so gospodinjke že večinoma preskrbljene s sladkorjem. Tudi teh deset kilogramov so zaplenili organi verižniškega urada. — Na trgu prodaja kmetica 10 sliv za 1 krono; organ jo pozove, da mora prodajati 12 komadov za 1 K, ker jih njena sosedinja tako prodaja. Kljub temu, da ona ugovarja, češ moje so debelejšje in lepše, se ji slive zaplenijo in kmetico odpeljejo na komisariat. Vse te stranke kaznuje vodja tega urada z zaporom ali do 1000 K globe in zaplenbo blaga. Ker se pa reče, da njih prestopki ni tako hud, lahko tekom treh, v nekaterih slučajih tekom 8 dni ugovarjajo. Kdo ima od tega delovanja koristi? Prebivalstvo gotovo ne! — Trgovci in kmetje si bodo gotovo premislili, prinesli v Maribor blago, katerega prodaja je t. ko riskantna, ki se jim eventualno še zapleni in dobijo povrh še zaporno kazen. Nekdo pa ima vendar interes na tem preganjanju trgovcev in tržnih prodajalcev. To so dotični organi verižniškega urada; kakor se nam zdi, dobijo polovico zaplenjenega blaga. Kje pa so bili ti organi, ko so trgovci pri prodaji moke doplačevali do 5 K pri kg. in ko so trgovci v mnenju, da se bo cena sladkorja znižala na 40 K, prodajali istega po 56 K kg, čeravno so ga kupili po 70 do 76 K kg. (Prinašamo ta dopis s popolno rezervo. Op. ur.)

Danes ob 20. uri se vrši v zletni pisarni seja zletnega odbora »Sokola«, na katero se vabijo v prvi vrsti vsi načelniki odsekov.

Iz našega gledališča. Kakor doznajemo je ravnatelj našega gledališča gosp. Hinko Nučič prestal zadnje dni težko bolezen. Veseli nas, da je že v toliko okreval, da se je mogel podati na počitnice na Gorenjsko, blizu Bleda. Resnici na ljubo moramo tedaj omeniti, da je notica o gostovanju mariborskega gledališča po raznih mestecih Stajerske tako razumeti, da prirede gostovanje nekateri gg. člani mariborskega gledališča, ne pa ravnateljstvo tega gledališča. Koj ko bomo natančnejša poročila imeli, bomo poročali o razveseljivih vesteh ki krožijo sedaj o bodočem delovanju našega gledališča.

Slavnost v Guštanju na Koroškem. Prireditve ob zletu MSŽ. v Guštanj se vdeležijo osebno g. general Maister in nekateri člani antantne misije, ki bo vršila na Koroškem plebiscit. Povabljenih je tudi mnogo drugih odličnih gostov, ki so obljubili svojo udeležbo. Povsod se opaža zelo živahno zanimanje za ta zlet, kar nam obeta obilno udeležbo. Vse kaže da bo ta Sokolski nastop nekaj izvanrednega in redkega, ter nad vse zanimivega. Vsak dobro misleč Jugosloven bo gotovo po možnosti posetil to prireditve, ki ima pač le namen vplivati na boljši izid plebiscita, ki ga imamo pred vrati. Zatorej je pričakovati, da se bodo prijavila še druga društva ki tega še niso napravila. Prijaviti se je Sokolu Guštanj, ki bo nato poskrbel za vsa prijavljena društva skupne obede v posameznih gostilnah. Ne odlašajte, ker za te prijave je zadnji dan dne 6. avgusta. Zdravo.

Tečaj za bolničarke v Beogradu. Ministrstvo za ljudsko zdravstvo je otvorilo v

beograjski polikliniki tečaj za bolničarke za očesne bolezni. Kandidatinje morajo imeti štiri razrede gimnazije. Mesečna plača za obiskovanje tečaja je 500 dinarjev.

Tiskarna vojnega ministrstva. Na dvo-rišču poslopja vojnega ministrstva se namerava zgraditi moderna tiskarna, ki bo služila izključno potrebam vojnega ministrstva.

Beograjsko železniško ravnateljstvo je izdalo vsem postajam in revizorjem vozov nalog, da od potnikov ki vstopijo v vlak brez voznega listka ali z neveljavnim potnim listkom ali od onih, ki vstopijo z voznim listkom nižjega razreda v voz višjega razreda, zahtevajo dvakratno vozno ceno za vso pot, ki so jo napravili nezakonitim putem v vlaku. Kazen ne sme znašati manj nego deset dinarjev.

Višje trgovske šole. Minister za trgovino in industrijo namerava letos poslati večje število gojencev na višje trgovske šole v inozemstvo. Ako pa se osnuje že letos v Zagrebu lastna višja trgovska šola, tedaj bodo odposlani v inozemstvo samo dijaki, ki bodo hodili k predavanjem o industrijski kemiji.

Mrhovina na Dravi. Na otočju nasproti Sv. Petra se nahaja že teden dni crknjen konj, ki ga je najbrže tja naplavila Drava. Od te mrhovine se širi grozen smrad po okolici. Čudno se nam zdi, da tega še niso zvovali gg. orožniki, ki se sicer s posebno vnamo zanimajo za sklicanje neklerikalnih shodov.

Meljski hrib se zopet ruši. Nedeljska ploha je zopet povzročila rušenje Meljskega hriba tako, da je oviran promet na cesti. G. načelnik okrajnega zastopa seveda nima časa se brigati tudi za take malenkosti.

Seznam darovalcev prostovoljnih prispevkov za srečolov pri veselici dne 25. julija 1920, katero je priredilo poverništvo org. vojn. invalidov, vdov in sirot v Mariboru in okolici. Darovali so v kronah: Karl Haber 100, Krajevni odbor JSDS Studenti, pivovarna Götz, Filipič po 50, Roza Leyrer, J. Holcman po 40, Sokolsko društvo 35, oskrbnik Häusel, Ellinger, Greiner, Jos. Starkl, jun., Turad, Žokalj, Schober, Matz Roman, Pösch, restauracija »Maribor«, Grajski trg 1 po 20, Wernig, Janež, Volksstimme, Albert Kopač, Luckner, Vilko Weixl, Jeglitsch, Burghard & Supantschich, J. Maček, Koppeti Izidor, Frančiška Stanič, Franc Žokalj, Cebič, Lampe, gostilna »Zagreb«, Magdalensko predmestje, Kronaweter Jožef, Kresnik Ana, Herko, Gajšek, Verstovšek, Belle, Zlata Brišnik, Tcharre, Al. Papst, Wiegele, Duhek Mastek, Kosta Vukasinič, J. Ullaga, Bidrov, Tonejc in drug, Kosér Milan, Kirbiš, Škrabl, Maks Pucher, Ferner, Ivan Thür, Wolf po 10, Nendl, Horvat, Vizjak, Gruber, Kobula, Marija Frühauf, Planinc, H. Strauss, Gränitz, Valpet, Meindl, Sasshofer, Weiksl, Scheidbach po 5, Billerböck, Uhler, Fillipp Tereza po 6, Planinc, Karol Jakob, Nerath, Franc Dečman, Mikajevič, Nikelits, N. N. po 4, Strohbach, Seiler po 3, Franc Križan, Schwab, Franc Klotnik, Braunig, N. N. po 2, Uhler in drug 8, Stupan 1 srebrno krono, Franc Korman & Co. 15 dobitkov, Šostarič 5 dobitkov, Dolček Marica 6 dobitkov, Martinc Jos. 1 zavitek dobitkov, A. Platzer 1 zavitek dobitkov, Anton Golec, 2 zavitka cigaret, Ljudevit Vlahovič 3 kg govedine, Musek 5 hlebov kruha, Jeglitsch 5 dobitkov, Ivanka Weixl papirčke, Peteln 12 dobitkov, glavna zaloga 1 zabojček tobaka, Nendl 2 kg mesa, M. Letonja 35 dobitkov, Pavla Soltek 1 zavitek cigaret, Fehrenbach 1 termometer in servijetni obroček, Scherbaum 20 hlebov kruha, Vytlačil 50 žemelj, pekarna Šmid 4 hlebe kruha,

Rudolf Sollak 1 kg mesa, Franjo Kopina 10 razglednic, Rupert Pesek 2 štruci kruha, vrednosti 200 kron., Emil Ilich 1 torto, Wagrاندl 4 dobike, Rumeš 2 škatli ličila, Bernard 5 dobitkov, J. Ošlag 12 škatel kreme, Tischler 2 zavitka kave, Weigert 6 kartončkov magija, Wöggerer 2 klobas, Hausmaninger 10 steklenic vina, Pfrimer 5 steklenic vina, Voller 10 steklenic vina, Franc Rudl 5 steklenic vina, Ferd. Küster 5 steklenic vina, Viktor Kunstek 12 steklenic vina, Pugel & Rossmann 10 steklenic vina, Schober 4 K, in drugi 7 K, zakar se org. vojn. invalidov iskreno zahvaljuje.

Zlet Sokolskega Saveza SHS v Mariboru dne 29. avgusta 1920!

Zadnje vesti.

Zločin nad našo Koroško.

DKU Celovec, 2. avgusta. Po odredbi plebiscitne komisije se v torek 3. t. m. ob 8 uri jutraj ukine demarkacijska črta med obema glasovalnima pasoma na Koroškem ter se uvede prost osebni in blagoveni promet. Na severni meji cone B se postavi kordon (nemški?). Vsem Nekorošcem ali ne na Koroškem prebivajočim osebam, bo dohod v plebiscitno ozemlje brez dovoljenja državno-političnega oddelka deželne vlade v Celovcu prepovedan.

Vladna kriza.

Beograd, 3. avgusta. Regent je poveril sestavo vlade zopet Vesniču, ki sestavi baje kabinet, ki bo omejen samo na izvedbo volitev.

Rusko-poljska vojna.

DKU. Varšava, 2. avgusta. Poljski parlamentarci so v petek 30. julija ob 20. uri prekoračili rusko fronto.

DKU. Berlin, 1. avgusta. Ruski generali se upirajo zaustavitvi nadaljnje prodiranje. Rusko vrhovno poveljstvo je sporočilo poljskim odposlancem, da ruska vojska ne bo poprel ustavila prodiranje, predno ne bo podpisano premirje. Obenem je izjavilo, da pričetek pogajanj še ne pomeni konec sovražnosti, ki se bodo končale komaj tedaj, ko bodo Poljaki brezpogojno sprejeli vse ruske pogoje, ki jim bodo te dni sporočeni. Komaj tedaj se bo ruska vojska ustavila na onem mestu, kjer se bo tedaj nahajala.

DKU. Pariz, 2. avgusta. Kakor poročajo »Times« iz Varšave so pozvali angleški, francoski ter ameriški poslanik podanike svojih držav, ki prebivajo v Varšavi, da mesto takoj zapustijo. Odredba je povzročila v Varšavi bolesten vtis.

DKU Berlin, 2. avgusta. »Acht Uhr Abendblatt« poroča, da so prednje čete ruske kavalerije, ki prodirajo vzdolž nemške meje, dosegle višino Ortelsburga ter prodirajo dalje

8. avgusta 1920 zlet mariborske Sokolske župe v

Guštanj, Koroško!

DKU Berlin, 2. avgusta. Moskvska »Pravda« poroča, da je dobila ruska armada povelje, da ne sme prekoračiti nemške meje. Pri Lycku na nemško mejo dospele čete bodo dirigirane proti jugu, da se udeležijo glavnega napada na Varšavo.

DKU Moskva, 2. avgusta. Frontno poročilo od 1. avgusta: V odseku Lomsza smo pričeli boj za prehod Nareva ter smo ga zapadno od Bialystoka prekoračili. V odseku Brody smo dosegli odsek Busk ter nadaljujemo pohod.

Lahi dementirajo.

DKU Rim, 2. avgusta. »Agenzia Stefani« poroča, da so v Parizu razširjene vesti, po katerih je italijanska posadka v Valoni bila primorana zapustiti mesto, ki so ga potem pred novim izkrcanjem obstreljevale ladije, popolnoma neosnovane.

Japonci zapuščajo Sibirijo.

DKU London, 2. avgusta. Po poročilih iz Tokija, sporoča, japonska vlada uradno, da je pričela z izpraznjenjem Sibirijske.

Sestanek v Švici.

DKU Pariz, 2. avgusta. Po poročilih iz Rima se sestane Giolitti v Švici razen z Lloydom Georgijem tudi z Millerandom.

Turčija.

DKU Odrin, 2. avgusta. Grki so vkorakali v Enos.

DKU Pariz, 2. avgusta. Po poročilih iz Carigrada je Džemal-paša podal ostavko.

DKU Pariz, 2. avgusta. Kako poroča »Journal« je prevzel včeraj polkovnik Henry pooblastila turške mirovne delegacije. Računa se, da bo mirovna pogodba podpisana v četrtek.

Italijani in Rusi.

DKU Rim, 2. avgusta. Po poročilih iz Londona je izjavil tamošnji italijanski poslanik napram britanski vladi, da se prepušča Italija v pogajanjih z Rusijo v angleško in francosko zaščito.

Konec kitajske republike.

DKU Amsterdam, 2. avgusta. Zastopnik kitajske cesarske rodbine je izjavil, da bo prejšnji cesar zopet zasedel kitajski prestol.

Ratifikacija bolgarske mirovne pogodbe.

DKU Pariz, 2. avgusta. Senat je ratificiral mirovno pogodbo z Bolgarsko.

Proti morilcem Tisza.

DKU. Budimpešta, 2. avgusta. Tu se je pričela razprava proti morilcem grofa Štefana Tisza.

Izdaja: Tiskovna zadruga Maribor.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska »Mariborska tiskarna [d. d.]«

Mala oznanila.

Gospod, trgovec, sedaj blagajnik in vodja drž. bencinskega oddelka v Avstriji, 44 let star, vešč slov., hrv., nem. nekaj laškega in rumunskega jezika, rojen Jugoslovčan, želi mesto v Jugoslaviji kot blagajnik, upravitelj, vodja podružnice, knjigovodja i. t. d. Čast. dopise na J. Schulheim, Graz, Heinrichstrasse 39.

V pouk za mehanika bi želel vstopiti 14 letni deček iz boljše družine z dovršenim 1. razredom gimnazije. Naslov: Plevnik, Vavraždin, Zrinjska ulica št. 2.

Učenka se sprejme pri B. Lešnik, Gosposka ulica 14. 2—1

Prodajo se 2 posteljne odeje iz pliša, posoda za kavo in ena palma. Vprašanja: Midlil, Slovenska ulica 12.

EDER, Maribor, Loška ulica 5-1, operater za kurja očesa in maser se slavnemu občinstvu priporoča.

Išče se stanovanje v boljši hiši za dijaka iz 4. letnika učiteljskega. Ponudbe na upravo »Mar. delavca«. 3—3

Krasen senčnat vrt in prvovrstna godba

ter sveža in pristna pijača (vina od 12 K naprej) kakor dobra kuhinja je cenj. občinstvu na razpolago v

restavraciji „Maribor“ na Grajskem trgu št. 1.

Godba začne svirati ob 18. uri in sicer brez vstopnine, brez pobiranja in brez povišanih cen. — Priporoča se

3—1

V. Šober.

Raznašalci časopisov

Invalidi, dobe lep zaslužek. Zglase naj se v upravnistvu „Mariborskega delavca“.

Inserati

„Mariborskem delavcu“

imajo vedno

velik uspehi
Ne zamudite torej ugodne prilike

Dražba

letošnje žetve sadja na Trojanski državni cesti se vrši dne 11. avgusta t. l. in sicer:

ob 8. uri pri cestarski hiši Radisel;
9. „ „ „ „ Morje;
10. „ „ „ „ St. Bištrica;
15. „ „ „ „ Pesnica;
16. „ „ „ „ Kaniža;
17. „ „ „ „ St. Ilj.

Na Podravske državne ceste pa 13. avgusta t. l. in sicer: ob 8. uri pri gostilni Kopriva v Kamnici, ob 9. uri pri cestarski hiši v Slemenu, ob 10. uri v Gerštofu pri cestarski hiši, ob 11. uri pri cestarski hiši v Vurmatu, ob 12. uri pri cestarski hiši v Sv. Ožbaltu, ob 14. uri pri cestarski hiši na Kozjem vrhu, ob 15. uri pri gostilni Preglau v Marenbergu, ob 16. uri pri cestarski hiši na Muti.

Licitacija se bo vršila za vsak kilometer posebej. Sade se bo oddalo najvišjim ponudnikom.

Belo zaznamovana drevesa ne pridejo v poštev.

Okrožna gradbena sekcija Maribor.

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru

prevzame

vsako vrsto straženja v mestu, na kolodvo-
zih, kakor tudi spremljanje železniških vo-
zov. Pojasnila v pisarni Pristanišča ulica 2.

Ali ste že pristopili
k
Jugoslovenski Matici?

Spedijski oddelek:

Prevažanje vsakovrstnega blaga na mariborskem trgu, špedicija vseh vrst, zadrževanja, prevoz z nabiralnimi vozovi na vse strani, selitve s patentiranimi vozovi, vskladiščenja raznega blaga in pohištva.

Največje domače podjetje v Jugoslaviji

„Balkan“

Trgovska, špedicijska in komisijska delniška družba

• MARIBOR •

Pisarna: Cankarjeva ulica št. 1

Telefon intern. 375

Redne zveze z največjimi tu- in no-
zemskimi trgovskimi hišami.

Blagovni oddelek:

Prodaja vsakovrstnega blaga na debelo, import ter eksport, prekmorska kupčija.

Komisija:

Prevzame se vseh vrst blago v prodajo.